

[Poul Erik Dyrland]

hvad det er for kvalifikationer, der kan udløse de såkaldte kvalifikationsbeviser. Det burde man vel ret beset have gjort sig nogle overvejelser om, inden man fremsatte lovforslaget, således at vi i udvalget kunne have fået ministerens bud på, hvad disse kvalifikationer og kvalifikationsbeviser omhandler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 67 stemmer (KF, V, FP, CD, RV og KRF) mod 57 (S og SF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 289:

Forslag til lov om dispensation fra forskellige love i forbindelse med oprettelsen af erhvervszoner.

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).

(Fremsat 12/5 92. Første behandling 13/5 92. Betænkning 12/6 92. Anden behandling 15/6 92. Tillægsbetænkning 16/6 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

I dag er en kedelig dag for de tusinder af lønmodtagere, som arbejder seriøst for at skabe det bedst tænkelige arbejdsmiljø og dermed forhindre ulykker. Som det også er fremgået af vort betækningsbidrag, skal det ingen hemmelighed være, at Socialdemokratiet finder, at Folketinget udsender et meget, meget forkert signal her i EF's miljøår, et signal om, at nu kan der laves social dumping på en række vitale områder.

Når jeg kommer herop, skyldes det, at jeg gerne vil kvittere for de gode svar, vi har fået fra arbejdsministeren. Men disse svar giver ik-

ke en klar besked om, hvorvidt den sociale dumping, man nu kan foretage i disse erhvervszoner, også kan indgå i virksomheders tilbudsgivning for arbejde uden for zonen. Vi ved jo, at en række virksomheder er hjemmehørende i zonen, men også har afdelinger andre steder, og derfor finder jeg sådan set, at det er nødvendigt, at vi får et svar herpå. Det vil jeg gerne bede arbejdsministeren om at give Folketinget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Dagen i dag er en god dag, fordi vi definitivt får afsløret Socialdemokratiet som et dybt, dybt reaktionært parti, hvor grammofonstiften er frosset totalt fast i én rille. Intet nyt kommer der fra den socialdemokratiske side, intet andet end kritik, når andre kommer med nye ideer.

Socialdemokratiet er jo et alt for stort parti, og derfor har det hovedansvaret for, at over 300.000 danskere er registreret som arbejdsløse, og at endnu flere bistandsklienter osv. er ude af stand til at få et arbejde. Det bærer man hovedansvaret for, men det eneste svar, man har, er en grammofonplade, der i sin tid blev indspillet af Karl Marx ved en fejltagelse. Det har vi mere end nogen sinde før tydeligt fået demonstreret og afsløret i dag, og det skal Socialdemokratiet selvfølgelig have tak for, for så har vi fået en utvetydig markering.

Med hensyn til det konkrete forslag har vi jo på både den ene og den anden vis forsøgt at gøre det forståeligt for Socialdemokratiet, at man tager grundigt fejl. Men mod dumhed kæmper selv guderne forgæves, siger et gammelt dansk ordsprog, og det er tilsyneladende også tilfældet i denne sag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Kim Behnke fremfører en lektie, som vi har hørt flere gange. Det eneste nye, der var i hr. Kim Behnkes indlæg, var sådan set, at han ikke talte mere om, at han har forstand på det, der foregår på arbejdspladserne, og at vi andre ikke har det. Jeg håber imidlertid, at hr. Kim Behnke har studeret min fortid og også kigget lidt på de muligheder, som vi var med til at skabe. Vi skabte gode forhold for mine kolle-

[Ole Vagn Christensen]

ger, vi skabte ikke beskæftigelse ved at indføre forhold, som ville resultere i et stigende antal ulykker.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Jeg overvejede under andenbehandlingen at tage ordet i en kort bemærkning til hr. Ole Vagn Christensen, men mit temperament var ved at løbe af med mig, og derfor lod jeg være for at kunne bibeholde et skin af venlighed. Men nu begynder temperamentet altså at koge en gang til.

Jeg kan huske, at hr. Ole Vagn Christensen under andenbehandlingen bemærkede, at de partier, som støttede dette lovforslag, var indstillet på, at folk skulle miste arme og ben. Og nu kommer den påstand frem igen, at de partier, der støtter forslaget, er indstillet på, at det skal gå ud over andre menneskers sundhed. Jeg ved ikke, hvad det er for noget. Jeg vil godt sige til arbejdsministeren, at jeg går da ud fra, at loven bliver administreret på en sådan måde, at der hverken ryger arme eller ben. Vi er ikke ude på at gøre nogen noget ondt, vi er ikke ude på at ødelægge det arbejdsmiljø, der findes i Danmark. Vi vil forsøge at få nogle flere i arbejde.

Men jeg vil godt sige til hr. Ole Vagn Christensen, at jeg synes, det er en meget, meget ubehagelig debatform, når man stiller sig op og siger om kollegerne herinde, at deres eneste formål øjensynlig er at tilføje mennesker rundt omkring i dette land fysiske skader. Det er uacceptabelt efter min opfattelse, og jeg håber, at hr. Ole Vagn Christensen vil moderere sine udtalelser.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Det forslag, vi behandler her, er jo et Fremskridtsforslag – det lyser ud af selve forslaget – og det er nu blevet et led i en forligsaftale mellem regeringen og en række andre partier her i salen.

Under andenbehandlingen efterlyste jeg et svar på nogle spørgsmål, og dem vil jeg egentlig godt gentage. Det er jo sådan, at forslaget blev behandlet særskilt den 17. januar 1992, og i den anledning faldt der en række udtalelser fra forskellige medlemmer af dette Ting. Industriministeren sagde f.eks.:

»Det kan jo ikke overraske, at en næsten fuldstændig afskaffelse af byrder og restriktioner vil virke tillokkende, men et sådant tagselvbord, der vil kalde en skov af forskelligartede virksomheder frem, vil vise sig at skabe flere problemer, end det vil løse.«

Den konservative ordfører, hr. Flemming Hansen, sagde:

»Forslaget om erhvervszoner er en skøn tanke, men naturligvis er den fuldstændig konkurrenceforvridende og urealistisk.«

Venstres ordfører, fru Pia Larsen, sagde:

»Men vi mener ikke, at det er vejen frem til forbedring af erhvervslivets vilkår og hermed beskæftigelsessituationen . . .«

Det Radikale Venstres ordfører, fru Lone Dybkjær, sagde:

»Jeg synes sådan set, det er et fint forslag, og når jeg gerne vil gratulere Fremskridtspartiet, er det, fordi det virkelig er lykkedes Fremskridtspartiet, ser det ud til – medmindre Kristeligt Folkeparti pludselig melder anderledes – at samle hele Folketinget imod sig.«

Jeg skal så stille det spørgsmål: Hvad er der sket siden den 17. januar? Jeg ved godt, at der er indgået et forlig, men det alene kan vel ikke være årsagen til, at man så radikalt ændrer holdning til dette forslag?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

For at der nu ikke skal opstå citatfusk – og jeg hentyder til den bemærkning, hr. Duetoft kom med – jeg kunne aldrig drømme om at udtale mig sådan om CD's holdninger, som hr. Duetoft prøver på at lægge mig i munden at jeg skulle have gjort. Jeg udtalte mig alene om den måde, som Fremskridtspartiet har opført sig på i denne sag, jeg refererede til deres holdning, da vi vedtog arbejdsmiljøloven, hvor de kom med dette citat her fra denne talerstol, og jeg kan se, at man nu ligesom begynder at bevæge sig i retning af denne udvikling.

Men jeg har også tiltro til, at arbejdsministeren vil gøre alt, hvad der er ham muligt, for at forhindre, at der sker disse ulyksalige ting i kølvandet på dette forslag, og jeg har forstået, at det vil hr. Duetoft også være med til.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

[Lone Dybkjær]

Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at tage ordet under behandlingen af dette forslag, for jeg synes ikke, der kan komme så forfærdelig meget nyt frem i debatten, og det er der heller ikke kommet fra de to socialdemokratiske ordførere. Men i betragtning af, hvad der er blevet sagt, synes jeg også, det er nødvendigt at tage afstand fra det. Det ligger ikke i forslagene, at der skal være tale om misbrug af arbejdskraft, og det ved de socialdemokratiske ordførere udmærket.

Så vil jeg godt sige, at jeg generelt ikke støtter Fremskridtspartiets holdninger på en lang række punkter, men hvis det er sådan, at man aldrig kan støtte et forslag, hvis man ikke deler de respektive partiers holdninger, var der edermaneme ikke meget fra Socialdemokratiet

...

Formanden:

Her må jeg skride ind!

Lone Dybkjær (RV):

Undskyld.

... så var der en hel del socialdemokratiske forslag, der aldrig ville komme igennem. Vi har nu engang forskellige holdninger; det er jo derfor, vi har de forskellige partier. Det afgørende er, om der er nogle fælles holdninger, vi kan blive enige om, så der sker nogle fremskridt, og det er der faktisk sket her.

Med hensyn til det konkrete forslag vil jeg godt sige, at der er tale om konkurrenceforvridning, og det er det, der er problemet, ikke dårligt arbejdsmiljø eller noget som helst andet. Det har vi sagt åbent under førstebehandlingen, og derfor afviste vi forslaget dengang. Nu har vi taget det til os, fordi vi synes, at vi vil give det chancen på forsøgsbasis. Det er faktisk det nye element i sagen, at der er tale om et forsøg lige så vel som så meget andet i hele denne aktiveringspakke, og derfor har vi accepteret det. Vi har ikke accepteret det, fordi nogle mennesker på nogle arbejdspladser skal misbruges, og i øvrigt går vi ud fra, at fagforeningerne vil eksistere en rum tid endnu, så de skal såmænd nok sørge for at gøre opmærksom på det, hvis der bliver tale om misbrug nogle steder. I øvrigt har vi vel også en presse her i landet, der kan råbe op, hvis politikerne ikke gør det, men jeg er nu ikke i tvivl om, at Socialdemokratiet og SF vil følge udviklingen

så nøje, at der overhovedet ikke bliver nogen smuttere undervejs.

Formanden:

Selv når temperamentet skal tøjles inden for en kort bemærkning på 2 minutter, må vi kræve respekt for den parlamentariske tone i debatten.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Jeg vil gerne sige tak til hr. Ole Vagn Christensen for beklagelsen. Jeg vil også sige, at jeg har spurgt mig lidt for rundt i salen, og de mennesker, jeg er stødt ind i, har klart opfattet hr. Ole Vagn Christensens udtalelser under andenbehandlingen på den måde, jeg gav udtryk for, men det kan vi jo få klarlagt, når vi får det på tryk.

Men det er da dejligt, at man trækker i land, bortset fra at jeg ikke bryder mig om, at der ikke bliver trukket i land for alle partiers vedkommende. Jeg kan ikke forstå, hvorfor Fremskridtspartiets medlemmer nu ligefrem skal hænges ud som nogle, der er ligeglade med, om folk mister arme og ben. Jeg er glad for, at jeg er rensset, men jeg ville da se med glæde på, at andre medlemmer af Tinget også blev rensset.

Formanden:

Hr. Kim Behnke for en kort bemærkning, og så er der endnu en ordfører, der har bedt om ordet – siger jeg stiltfærdigt.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Ole Vagn Christensen bruger citater fra sine egne taler som sandhedsvidne for de synspunkter, han fremfører, men et synspunkt bliver jo ikke mere korrekt, blot fordi man bliver ved med at gentage og citere sig selv. Hr. Ole Vagn Christensen fik under andenbehandlingen klart og utvetydigt tilbagevist de horribles påstande, og de bliver altså ikke mere korrekte, selv om de også bliver fremført under tredjebehandlingen. Hvis hr. Ole Vagn Christensen virkelig er i stand til bare tilnærmelsesvis at dokumentere de uhyrlige påstande, må det ske her fra talerstolen og vel at mærke ikke blot ved at citere sig selv.

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen, og så håber jeg, at vi kan afslutte rækken af korte bemærkninger i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal takke fru Lone Dybkjær for hendes bemærkning om, at hun også vil være med til at følge sagerne meget, meget nøje, så hvis vi kommer i den situation – som vi frygter meget – at vi bevæger os i en retning, hvor det kommer til at gå ud over mennesker, vil der blive grebet ind. Det skal jeg takke for.

Og så skal jeg kun føje til vedrørende Fremskridtspartiet, at jeg mener, at partiet selv har kørt denne sag op, og derfor finder jeg ingen grund til at beklage. Det er også dem, der har brugt citaterne, det er også dem, der har fremført forslagene, og de har jo selv givet udtryk for, at de endda er stolte af det. Men jeg vil ikke undlade at gøre opmærksom på, at vi i Socialdemokratiet tager klart afstand fra noget, som vi frygter kan komme til at gå ud over mennesker.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Når jeg går på talerstolen, er det for at tage fat i det helt store problem i denne række af erhvervszoneforslag.

Jeg er helt enig med fru Lone Dybkjær i, at hovedargumentet mod dette forslag er, at det er konkurrenceforvridende. Det kan vi også se af de henvendelser, vi har fået fra Dansk Arbejdsgiverforening, Håndværksrådet osv. osv. Alle, der har henvendt sig – og det er mange – har forklaret, at det her burde Folketinget ikke gøre, for nu bliver der tale om, at man ud fra visse regler kan dumpe på markedet i forhold til de områder i landet, der ikke bliver udlagt som erhvervszoner.

Derfor synes jeg også, det er forkert – både på grund af disse henvendelser og selvfølgelig også, fordi man nu kan se bort fra nogle regler om arbejdsforhold, miljøforhold osv. osv. Det synes vi naturligvis ikke er nogen god ting, når vi i årevis har kæmpet for at få indført nogle regler, der kan sikre de ting, vi gerne vil sikre i denne forbindelse. Så det er naturligvis ud fra de to hovedargumenter, at vi anbefaler at stemme nej til forslagene.

Så vil jeg godt sige noget til de partier – og vi ved jo godt, hvem det er, det er Venstre, Fremskridtspartiet og De Konservative i nævnte rækkefølge – som nu i årevis har talt og tordnet og buldret, og hvad ved jeg, mod de forslag, som er kommet fra SF om bedre iværksætterstøtteordninger. Jeg tænker ikke kun på ordninger inden for dagpengeområdet, men iværksættere i almindelighed, som burde støttes, fordi vi har brug for en hel underskov af iværksættere, hvis vi skal komme arbejdsløsheden til livs her i landet. Men hvis vi skal have en ordentlig kage at dele ud af, må jeg sige til de pågældende partier, at næste gang forslaget kommer på bordet, håber jeg da, at man vil være så venlig at lade være med at køre videre med de synspunkter, man har fremført hidtil, for så har vi jo en række modargumenter i de forslag, man siger ja til her.

Til sidst vil jeg spørge – jeg ved ikke, om det er arbejdsministeren, eller hvilken minister det egentlig er, men jeg håber, det er i orden, så jeg ikke behøver at gå herop under behandlingen af hvert eneste erhvervszoneforslag –: Har man modtaget svar fra EF? EF skulle jo undersøge, om en del af forslagene var så konkurrenceforvridende, at de ikke måtte gennemføres, og jeg vil gerne vide, om der er kommet svar på det. Hvis det ikke er tilfældet, vil jeg også gerne vide, om de udvalg, som behandler sagerne, vil blive orienteret, når der kommer et svar på spørgsmålet, om dette er i overensstemmelse med de almindelige konkurrenceregler, som Danmark har godkendt, eller det ikke er tilfældet.

Kim Behnke (FP):

Jeg kan godt forstå, at nogle kolleger her i Folketinget var noget overraskede over hr. Ole Vagn Christensens meget voldsomme udfald, og overraskelsen blev jo ikke mindre, da hr. Ole Vagn Christensen blev bedt om at verificere påstandene om, at der er partier i Folketinget – og det blev jo til sidst indskrænket til, at det skulle være Fremskridtspartiet – der ønskede, at der nu skulle sprøjte blod ude på arbejdspladserne, og at folk skulle miste både arme og ben. Hr. Ole Vagn Christensen var ikke tilnærmelsesvis i stand til at dokumentere sin påstand, bortset fra at citere sine egne indlæg, og det er kedeligt, at debatten skal foregå på den måde, som det også er sagt tidligere.

[Kim Behnke]

Når fru Lilli Gyldenkilde tager spørgsmålet om konkurrenceforvridningen op, vil fru Lilli Gyldenkilde kunne læse i bemærkningerne til det beslutningsforslag, som Fremskridtspartiet fremsatte i november 1991, og som var til behandling i januar måned, at der netop er et stort afsnit om spørgsmålet om konkurrenceforvridning. Selvfølgelig opstår der konkurrenceforvridning, men fru Lilli Gyldenkilde og resten af Folketingets medlemmer skal være opmærksomme på, at de øvrige punkter på Folketingets dagsorden i dag ud over forslagene vedrørende erhvervszoner også resulterer i konkurrenceforvridning. Ethvert lovforslag, der bliver vedtaget, resulterer i konkurrenceforvridning af den ene eller anden art.

Men i de sidste 30 år har vi haft den situation, at de forslag på erhvervsområdet, som Folketinget har vedtaget, fortrinsvis har resulteret i negativ konkurrenceforvridning, fordi hele erhvervslivet har fået det dårligere. Nu gennemfører vi – i første omgang som et forsøg, der gælder frem til år 2000 – nogle positive konkurrenceforvridninger, forstået på den måde, at man starter en proces, som vil skabe flere arbejdspladser osv. Man får sat en positiv proces i gang, og da disse erhvervszoner er åbne for etablering fra alle virksomheder, herunder også virksomheder fra udlandet, er det konkurrenceforvridende element temmelig begrænset i den sidste ende.

Men i denne forbindelse glemmer fru Lilli Gyldenkilde jo også, at hvis det endelig skal være, medfører mange af de forslag, som Folketinget også i denne samling har vedtaget – f.eks. om større kommunalt engagement for erhvervslivet – i endnu højere grad konkurrenceforvridning i og med, at man kan bruge skattepenge til dumping på markedet. Det er ikke tilfældet her.

På spørgsmålet om, hvordan EF vil reagere, når disse lovforslag skal til ratifikation, kan vi kun sige, at EF-Kommissionen tidligere har taget stilling til erhvervszoner i Irland, England, Holland, Belgien og Grækenland, og at man snart skal vurdere et projekt, som er undervejs i Luxembourg. I alle tilfælde har der været tale om godkendelse fra EF under forudsætning af, at erhvervszonerne bliver lokaliseret på steder, som er særlig hårdt ramt af arbejdsløshed. Det er derfor, at der i forligsteksten tales om Bornholms Amt, Storstrøms Amt og Nordjyllands

Amt, som desværre er de steder i landet, hvor arbejdsløsheden er størst, og derfor er der ingen tvivl om, at forslagene vil kunne blive ratificeret af EF.

Når vi vedtager love i Folketinget, står der som regel til sidst i lovteksten, at loven træder i kraft den og den dato eller i forbindelse med offentliggørelsen i Lovtidende osv. Men det står der ikke her; der står, at ministeren fastsætter ikrafttrædelsestidspunktet, for ikrafttrædelsestidspunktet for disse love vil være afhængigt af, hvornår der kommer svar fra EF.

Hvis vi ser på indholdet af lovene, om de vil være i strid med konkurrencebestemmelserne i EF, fremgår det tydeligt af et bilag, vi fik i Erhvervsudvalget, at man har sammenlignet med de engelske ordninger. De forskellige punkter, de lempelser, administrative forenklinger osv., som vi har valgt at tilføje erhvervszonerne i Danmark, er meget lig med forholdene i England, og her er der altså tale om 30 erhvervszoner og 6 frihavne, som alle sammen er blevet godkendt af EF. Så vi forventer ingen som helst problemer i retning af, at EF skulle modsætte sig det, og særlig med henblik på den kedelige beskæftigelsesudvikling i de tre områder vil man vel også fra EF's side være interesseret i at sætte en proces i gang, så vi kan få skabt noget mere beskæftigelse.

Og endelig til allersidst: Formålet med forslagene – og især det, vi taler om lige i øjeblikket – er ikke at genere nogle lønmodtagere og nogle virksomheder. Meningen er tværtimod, at man i fællesskab tager en diskussion ude på virksomheden om arbejdsmiljøreglerne osv., hvis man kan lokalisere et problem, og først i det øjeblik der foreligger en underskrevet aftale mellem lønmodtager og arbejdsgiver, som er blevet godkendt i Arbejdsministeriet, bliver dispensationen givet. Man går med både livrem og seler, og derfor kan jeg sige både til SF og til Socialdemokratiet: Der er ingen grund til at male med den sorte kost og gøre det til den mørke middelalder, det er ingenlunde tilfældet. Hvis man ser på forslagene med god vilje og ønsket om at prøve at sætte en ny proces i gang, prøve noget nyt her i landet, er der heller ingen grund til at male fanden på væggen i det omfang, som har været tilfældet under debatten i dag.

Forslagene skal ses som et forsøg på at gøre, som man har gjort i en række andre EF-lande,

[Kim Behnke]

generere nogle flere arbejdspladser, gøre, som man har gjort en lang række andre steder rundt omkring på hele jordkloden. Der eksisterer over 250 erhvervszoner, hvor der er beskæftiget flere millioner mennesker. Ideen er taget fra udlandet, hvor den er gennemført med succes mange steder, også i vore nærmeste nabolande. Det sidste sted er i øvrigt Italien, hvor en havn er blevet erklæret som erhvervszone – eller frihavn, som det hedder, når det drejer sig om havneområder. Alle steder gør man det for at skabe nye arbejdspladser, give et område et pusterum, en ny saltvandsindsprøjtning, og det er altså også det, vi forsøger i Danmark.

Op vi er ikke et øjeblik i tvivl om, at med alle de tilbagemeldinger, vi allerede har fået fra kommunerne, fra erhvervschefer osv., er der en kolossal interesse for at få etableret disse erhvervszoner, og projektet skal nok blive en bragende succes, efterhånden som det bliver søsat.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal forsøge mig med en kort bemærkning, så man kan undgå et egentligt ordførerindlæg, og jeg vil gerne komme med to bemærkninger – den ene til SF og den anden til Socialdemokratiet – og jeg synes, det er vigtigt at holde dem adskilte; de to partiers indlæg er jo faktisk temmelig forskellige, og det er deres politik i øvrigt også, både når det drejer sig om aktivering og i en lang række andre sammenhænge.

Til fru Lilli Gyldenkildes bemærkninger om miljøet vil jeg kun sige, at jeg synes ikke, det er rigtigt at sige – og det fremgår i øvrigt også af SF's betænkingsbidrag – at miljøet forringes. Det er der faktisk ikke tale om; der er tale om afbureaukratisering, og det er noget andet. Der er tale om en afbureaukratisering, som faktisk er forudset i planloven, men den var S og SF heller ikke med i. Derfor er der egentlig tale om en gammel sag, som nu rent faktisk kører som forsøg, og det er dog bedre, end hvis man førte det ud i meget bred målestok over hele landet. Nu får vi lejlighed til meget nøje at følge nogle forsøg på en helt anden måde, end vi faktisk ville have mulighed for, hvis planloven blev gennemført over det hele.

Den socialdemokratiske ordførers gennemgående tema var jo, at han frygtede alting. Jeg vil godt sige, at der er altså ret mange mennesker, der er døde af frygt i tidens løb. Jeg vil opfordre den socialdemokratiske ordfører til at overveje, om det ikke var noget mere interessant, hvis man endelig skal dø, at man dør på grund af en modig indsats, fordi man har mod til at turde noget nyt.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Det, der bringer mig herop, er hr. Kim Behnkes gentagne efterlysninger af eksempler på, hvordan og hvorledes det kan gå, hvis man lukker op for de tanker, der egentlig ligger bag dette lovforslag.

I øvrigt skal jeg allerførst sige til hr. Kim Behnke, at jeg mener selv også at kende en lille smule til virkeligheden, livet ude på arbejdspladserne. Jeg mener også at kende noget til, hvor ofte medarbejderne – i særdeleshed på mindre virksomheder – bliver udsat for et pres af arbejdsgiveren for at sige ja til bl.a. at bryde arbejdsmiljølovens regler om hviletid og fridøgn.

Så taler hr. Kim Behnke om, at der skal indgås aftaler, og at i det øjeblik der er indgået en aftale, skal den sendes til ministeren. Hr. Kim Behnke taler om seler og livrem, men det mener jeg absolut ikke der er tale om. Jeg har set en masse aftaler på arbejdsmarkedet blive indgået under et vist, om end ikke voldsomt, pres fra en arbejdsgivers side.

Så skal jeg i øvrigt sige, at man jo bl.a. vil lukke op med hensyn til arbejdsmiljølovens kapitel 9 om hviletids- og fridøgnreglerne. Enhver i dette Ting ved, at arbejdsulykker sker i de situationer, hvor folk er trætte, uopmærksomme osv. Det, man vil lukke op for her, er jo at udvide reglerne, give videre rammer, større mulighed for at arbejde endnu flere timer i døgnnet og dermed forøge risikoen for, at folk kommer til skade.

Kapitel 10 i arbejdsmiljøloven omhandler børn og unge. Det er ikke mere end ca. 3 uger siden, at dette Folketing – i erkendelse af, at en stor gruppe unge mennesker kommer til skade ude på arbejdsmarkedet – strammede op omkring en række regler, vedtog en række tiltag for at løse det problem, at masser af unge kommer til skade. Nu går man den anden vej, man laver lige det modsatte med dette forslag.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal sige til hr. Kim Behnke fra Fremskridtspartiet, at jeg bliver altid så forstemt, når nogen siger til mig, at man skulle tage at læse lovforslagene, og jeg bliver ærlig talt også lidt fornærmet. Jeg er jo altså mangeårigt medlem af Folketinget, og der er ikke mange, der siger til mig, at jeg ikke har læst forslagene. Naturligvis har jeg læst dem, og det er derfor, jeg er bekymret. Det var punkt 1.

Punkt 2: I anledning af, at de borgerlige partier går med til det her, siger jeg til dem, at næste gang vi kommer med forslag om at sætte gang i denne underskov af iværksættere, vi skal have sat i gang her i landet, håber jeg ikke, at vi igen skal høre på alt det sludder om konkurrenceforvridning.

I øvrigt kan jeg aldrig skrive under på hr. Kim Behnkes definition af konkurrenceforvridning. Den er så forenklet, så primitiv, det er noget med, at alt, hvad der kommer fra venstre side i salen, er konkurrenceforvridning, mens alt, hvad der kommer fra den anden side, kun er konkurrenceforvridning, når man selv beslutter, at det skal være det.

Men situationen er da bekymrende. Vi har tidligere haft egnsudviklingslove her i landet, så vi netop kunne hjælpe de områder, hvor det stod rent galt til. Og vi har områder, hvor det står rent galt til; det er bl.a. derfor, vi er med i en anden aktiveringsaftale. Vi støtter nogle forslag, som vedrører Bornholm, selv om de ikke netop er vores kop te, vi støtter forslag, vi ellers aldrig ville have støttet, fordi vi er helt enige i, at der er nogle områder, der trænger til at blive hjulpet. Men man kunne bare have ladet være med at afskaffe de gode gamle, gedigne egnsudviklingslove og i stedet indføre nogle regler a la dem, man har i England, og som rent faktisk bygger på dumping fra gode regler, der er lavet for at beskytte mennesker.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal først sige til hr. Kim Behnke, at jeg selvfølgelig skal fremlægge dokumentation for Fremskridtspartiets egne holdninger, sådan som de blev fremført, da lov om arbejdsmiljø blev gennemført her i Tinget. Jeg skal sørge for, at det stilles til rådighed for formanden,

således at det kan blive optrykt i Folketingets forhandlinger, for desværre viser det sig, at vi muligvis ikke kan nå at fremskaffe materialet her under debatten.

Jeg skal sige til fru Lone Dybkjær, som jeg ellers har meget respekt for, at jeg forstod det med den modige indsats således, at det var noget med at springe ud i et selvmord. En sådan modig indsats mener jeg ikke at man skal udsætte lønmodtagere for. Man rører ved nogle vitale områder her, og derfor mener jeg, at det er mere rimeligt, at vi siger, at man frygter udviklingen. Men jeg har også forstået af det, fru Lone Dybkjær tidligere har udtalt fra denne talerstol, at hun selvfølgelig ikke har noget ønske om, at vi skulle glide i den retning, og at hun sammen med S, SF og andre partier ville være opmærksom på, at vi netop ikke kommer i den situation.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil blot til hr. Ole Vagn Christensen sige, at det er rigtigt opfattet, og så vil jeg undlade at sige mere til hr. Ole Vagn Christensen.

Som en generel bemærkning vil jeg sige, at det naturligvis er vigtigt, at vi i en situation, hvor der er over 300.000 arbejdsløse, passer på, at der ikke sker et pres på selve arbejdsmarkedet i retning af dårligt arbejdsmiljø. Det skal der overhovedet ikke være tvivl om.

Det er også en bemærkning til fru Lilli Gyldenkilde, som sådan set ikke behøver at tage ordet i den anledning. Jeg er enig med fru Lilli Gyldenkilde i, at det drejer sig om at undgå engelske tilstande, hvor der er tale om social dumping. Det er efter Det Radikale Venstres opfattelse heller ikke det, der ligger i erhvervszonerne og de muligheder, det giver. Det, der primært ligger i erhvervszonerne, er nogle skattefordele og nogle afbureaukratiseringer. Og derfor kan man også diskutere, hvor meget det giver, men lad os nu gøre forsøget.

Til hr. Poul Erik Dyrland vil jeg blot sige, at det har naturligvis ikke været i vores hjerne, at man skulle skabe et arbejdsmiljø, hvor man på grund af træthed og overarbejde kommer til at begå fejl, men selv hr. Poul Erik Dyrland må vel lejlighedsvis bevæge sig ud i det virkelige liv, og hr. Poul Erik Dyrland ved jo også, at det virkelige liv ikke er så firkantet, som hr. Poul Erik Dyrland fremstiller det her.

[Lone Dybkjær]

Lad os blot tage én absurditet, nemlig den gang lærerne skulle til at overholde deres hviletidsbestemmelser, således at de ikke kunne have et fornuftigt samarbejde med forældrene. Der er vel ingen, der tror, at børnene kom til skade, fordi lærerne havde udskudt tiden fra kl. 9 til kl. 10.

Derfor er der faktisk i det virkelige liv god fornuft i indimellem at prøve at lempe lidt på tiderne. Det er ikke ensbetydende med, at man ikke skal overholde de generelle krav, og det er ikke ensbetydende med, at man må udsætte folk for hårdt arbejde, uden at de kommer til at hvile sig; det er kun et udtryk for, at livet er mindre firkantet efter min opfattelse end efter hr. Poul Erik Dyrlands. Og medmindre hr. Poul Erik Dyrland provokerer meget stærkt, vil jeg ikke tage ordet igen.

Formanden:

Hr. Poul Erik Dyrland – således advaret – har ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg skal nok lade være med at provokere fru Lone Dybkjær mere, men jeg vil dog sige, at jeg er glad for, at fru Lone Dybkjær fastslår, at der ikke må ske et pres i retning af et dårligere arbejdsmiljø med denne lovgivning. Jeg er meget glad for at kunne konstatere, at man har den holdning i Det Radikale Venstre.

Men jeg synes egentlig, at det eksempel, som fru Lone Dybkjær kom med her fra talerstolen vedrørende lærernes arbejdstider, var et meget dårligt eksempel, for jeg har ikke ligefrem indtryk af, at det er skolelærere, der skal arbejde inden for de erhvervszoner, der bliver oprettet. Hvis det går, som Fremskridtspartiet forestiller sig, har jeg indtryk af, at der skal blomstre en eller anden industrivirksomhed op inden for disse erhvervszoner, hvor man beskæftiges ved farlige maskiner, værktøjer, stoffer osv. Det er dér, risikoen kommer ind i billedet, hvis man med loven i hånd har dispenseret for andre arbejdstider og længere arbejdstider og dispenseret væk fra de ugentlige sikrede fridøgn. Det er jo en kendsgerning, at arbejdsulykkerne sker, når folk er trætte og udkørte; det tror jeg ikke nogen vil benægte fra denne talerstol, og det er det, vi i Socialdemokratiet frygter vil ske, når vi lukker op for disse ting.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg skal helt undlade at gå ind i den følelsesladede diskussion omkring dette forslag. Det er jo stort set en gentagelse af det, der blev fremført under andenbehandlingen, så det finder jeg ikke anledning til.

Jeg vil koncentrere mig om de to spørgsmål, som er stillet til mig. Fru Lilli Gyldenkilde spurgte, om vi havde modtaget reaktioner på de forslag, vi har sendt til EF. Jeg må her minde om lovforslagets § 2, der gør rede for, at vi har til hensigt at sætte hele pakken i gang samtidig, når vi har reaktionerne fra EF. Jeg er ikke bekendt med, at vi skulle have modtaget reaktioner fra EF på nuværende tidspunkt, men jeg har selvfølgelig ikke noget imod at orientere om det, når vi er parate til at trykke på startknappen på det grundlag, vi har, når EF har reageret.

Hr. Ole Vagn Christensen spurgte for snart længe siden, om det var en betingelse for at nyde disse særlige fordele for eksempelvis et byggefirma, som har hjemstedsadresse i en erhvervszone, at dets arbejde skulle finde sted i erhvervszonen. Jeg må her henvise til mit skriftlige svar på spørgsmål nr. 13, side 3 nederst, i bilaget til betænkningen, hvor der helt entydigt er givet det svar, at det naturligvis ikke er en betingelse, at arbejdet fysisk udføres i erhvervszonen.

Formanden:

Jeg skal lige, inden jeg slutter forhandlingen, sige, at hr. Ole Vagn Christensen sagde, at han ville sende mig yderligere bemærkninger til sin korte bemærkning. På den måde kan man ikke få optaget ting i Tidende. Det må ske fra talerstolen eller via udvalgene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 66 stemmer (KF, V, FP, CD, RV
og KRF) mod 61 (S og SF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Tredje behandling af lovforslag nr. L 293:

Forslag til lov om ændring af stempeloven. (Stempel fritagelse i erhvervszoner).

Af skatteministeren (Thor Pedersen, fg.).

(Fremsat 12/5 92. Første behandling 13/5 92. Betænkning 12/6 92. Anden behandling 15/6 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Stavad (S):

Nu har der været en længere debat om den arbejdsmiljømæssige og andre arbejdsmæssige virkninger af erhvervszonerne, og jeg har lyttet mig til, at der i hvert fald er én ting, der er enighed om med hensyn til erhvervszonerne, nemlig at det er konkurrenceforvridende. Jeg synes, det klæder det flertal, der vedtager forslagene, at man erkender dette.

Jeg har også lyttet til hr. Kim Behnke både ved andenbehandlingen og nu her ved tredjebehandlingen, og jeg har forstået, at hr. Kim Behnke anser sig for at være et meget progressivt menneske, idet han har fostret tanker og lagt forslaget på Folketingets bord. Jeg skal så bare ønske hr. Kim Behnke tillykke med, at han sammen med liberale kræfter, som de kalder sig her i huset, nu får vedtaget forslag, som betyder folketingsmæssigt centraldirigeret konkurrenceforvridning. Hr. Kim Behnke mener altså, at den måde, problemerne skal løses på, er ved, at vi her i Folketinget beslutter, at X Kommune i Nordjylland eller X Kommune i Storstrøms Amt skal have erhvervsudvikling, hvorimod den nabokommune, der ligger lige op til dem, og som har nøjagtig lige så store problemer, kommer til at betale med en ringere erhvervsudvikling.

Man kan diskutere, om man ønsker den slags mekanismer taget i brug eller ikke taget i brug, men jeg synes, det er vigtigt, at man kender konsekvenserne, når man beslutter sig. Den væsentligste konsekvens af de forslag, der her vedtages, er, at man fra centralt sted beslutter, hvilke kommuner i et arbejdsløshedsområde som f.eks. Nordjylland der skal have

chancen for at få arbejdsløsheden lidt længere ned. Det drejer sig om områder, hvor samtlige kommuner ligger væsentligt over landsgennemsnittet med arbejdsløshed, og dér beslutter man nu, at nogle kommuner skal have chancen for at komme lidt længere ned, men på bekostning af de nabokommuner, som har nøjagtig lige så store problemer. Det er en virkning af det her.

I Socialdemokratiet mener vi ikke, at det er en ordentlig måde at løse problemerne på. Der er ingen tvivl om, at de kommuner, som måtte være så heldige at blive udtrukket som dem, der får dette register og disse muligheder at spille på, selvfølgelig synes, at det kan være en god idé. Men jeg er lige så sikker på, at de nabokommuner, som får den besked, at deres muligheder for at gøre noget i forhold til beskæftigelsen bliver endnu ringere i en i forvejen svær situation med endnu større risiko og så for offentlige nedskæringer for de grupper, som de har ansvaret for, vil synes, at det er en særdeles dårlig idé.

Det er også baggrunden for, at vi i Socialdemokratiet stemmer imod de forslag om erhvervszoner, som den progressive hr. Kim Behnke har fostret til central dirigeret af, hvor og i hvilke kommuner udviklingen skal foregå på bekostning af andre kommuner.

Kim Behnke (FP):

Ære den, som æres bør. Ideen kommer altså, som det også er fremgået af debatten i dag, fra udlandet.

Med hensyn til, hvorvidt det er centralt styret, så glemmer hr. Stavad en meget vigtig pointe omkring erhvervszonerne, og den er, at initiativet til at etablere en erhvervszone udgår fra kommunerne. Det vil altså sige, at det er kommunerne, der tilkendegiver, om man ønsker en erhvervszone. Så er det selvfølgelig rigtigt set, at der inden for de tre nævnte amter vil være tale om tildeling af ti erhvervszoner, og da der er væsentlig flere end ti kommuner i de tre amter tilsammen, er der nogle, der ikke får erhvervszoner.

Hvis hr. Stavad ser sig lidt om i det nordjyske, vil han blive opmærksom på, at man blandt de nordjyske kommuner, erhvervschefer, og hvad man ellers har deroppe, har igangsat en, skal vi kalde det en samtale, en koordinering, sådan at man i fællesskab inden for